

۱۴۵۶

۱۴-۳

آبونه

سنه لك آلى آياق

توركيا ايچين ۴۰ غروش ۲۵ غروش

ممالك اجنبيه ايچين ۱۰ فرائق ۶ فرائق

نسخه سى ۵۰ يارميه

دور دنجى سنه

ایجتیهاد

مدیر مرخص

الرهامى صفا

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده دائره اجتهاد
Adresse: Idjtihad Constantinople

نومرو ۶۵ — ۹ مایس ۱۳۲۹

حریت فکریه یه خادم ، پنچشنبه کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

هله چوق شکر قانون موقت ایله کدکارالغا اولنیور .
 بو غریب و عجیب اصول قرون وسطایه فرط مجلویتمیز
 نتیجه سی هر فصلسه محافظه اولنیوردی . کدک ، جدا ،
 تصرفی اشکال ایتکده ایدی . اسکی عصرلره مخصوص بر
 اصول ، هیچ شبهه سز ، بوزمانده تطبیق اولونه مازدی .
 فقط ، برچوق خصوصاً ده اولدینی کی ، اعصار قدیمه نك
 کولکسی بزی تعذیب ایدیور . بوسوپرونتیلرک مرتفع
 اولسی تجدد پرورانی کرچکدن ممنون ایدر .

انتقالات ده ، قانون موقت سایه سنده ، توسیع ایدلمشدر .
 هر حالده بویکی اصول عدالته ؛ حقه ، احتیاجات حاضریه
 ده موافقدر .

صرف مدکارا یچونده - بعض خفیف موانعه رغما -
 بوا حکام موقته دستورالعمل اولسه ایدی ممنونیتیز دوبالا
 اولردی . بونکله برابر حد انتقالک توسیعی تکاملده بر
 قدمه اولق اوزره تلقی ایدرز .

توسیع انتقال خرجنک آلتش سنه ده مقسطاً آلمسی
 حقنده وضع اولنان اصول عالیجنابانه ، احرارانه در . بوندن
 هم متصرفلر ، هم ده وقف استفاده ایده جکدر . کوریلپورکه
 حق تصرف بو موقت قانونلر ایله ، بزده ، بر آز ده
 توضیح ایدیور .

ادوار قدیمه ده ، تصرف ، تعیرمن معذور کورولسون ،
 دومانلر ایله مستور ایدی . فرد ، هنوز عائله ، قلان ، جه نس
 و بونک کی کومدلردن چیقه مامش ، اجتماعیات اعتباریله
 تملک ، تصرف مدلوللری پک اوقدر آکلاشیله مامشیدی .
 کیت کیده بر تکامل حاصل اولدی . فرد قلاندن بدرجه یه
 قدر آیرلیدی . حوائج اقتصادی و سوائق مالیه اصول ملکیتی
 تقدیر و تنسیب ایتدی . بو اصول حال حاضر اجتماعی
 و اقتصادینک مولیدر . آنجق بوسایه ده اوروپانک ترونی
 میدانه کلشدر . بویله اولسه ایدی ایوم بومرتبه تقدیر
 ایتدبکمز مبنای عظیم مدنیت وجود بولمازدی . بلکه بوندن
 صکره ملکیت اصولی ده زائل اوله جقدر . احتمالدرکه
 سرمایه نك ده موداسی کچه جک ، آلات وسیعی و عمل ، مال

مقوم اولمقدن چیقوب ده منطق بر اصول اجتماعی میدان
 آله جقدر . فقط اوروپا بیله - که بزدن بش عصر ایلریده در -
 هنوز بوحاله کلامشدر . سوسیالیزم آنجق استقبالده قوت
 و قدرتی آینه آله جقدر .

بز مع التأسف هنوز اوروپانک «ملکیت» دورنده بیله
 دکلز . انتشار ایدن بو برایکی موقت قانون و وضعه چالیشیلان
 قداسترو اصوللری ایله بز آنجق ملکیت عصرینه کله جکن .
 ایشته بوا اعتبار ایله قوانین مذکورده نی پک ناقص اولما
 برابر تکامله طوغری آلتش حقیقی برخطوه تلقی و بونا
 چالیشانلری تبریک ایدرم بآن شرط که یابدقلری ایشی
 یاریده براقسونلر و قانون لایحه لری مجلس وکلادن خزینة
 اوراقه کیتمسون !

یکی کوی ۳ مایس ۱۳۲۹

مهمل نوری

علاوه - بحث ایتدیکمز قانونلری ده اوزون مناقشه
 ایتک وظیفه من ایدی . فقط بونلرک موقت قانون ماهیتده
 بولونملری بزی بدرجه یه قدر بوندن وارسته ایدر . قوانین
 قطعیت کسب ایتدکدن صکره بورجه یی اوده درز . هر حالده
 کله جک مجالس تشریعیه جه بوقوانین کری آلیناماز . کیدن
 کلز .

مظلوم ظالم لره

قلمی کاغد اوزه درینه قویدیم شو آنده دوداقلر مده
 بیر اشتعالک باشلادیغنی حس ایدیورم .
 بو اشتعالک آلورلی ایچنده :

زغیرت سوختم وز شرم دودی برنیاوردم
 الهی آتشی برخانه ناموس وننک افتد! [۱]

کله لری اوقوناجقدر .

دیمک که ایکی سائق جبارک آره سندیم بیرى بانا :

[۱] معنای: غیرت دن یاندم ، فقط اوتاندیغمدن دومانی
 دیشاری یه چیقارما م . اللهم ! حیثیت و وقار نه یینه آتشی
 دوشدی !

حاله کندیلرینه دوغرو قوشدیغی کیمسه لر طرفندن
اللری دوغرا تاق «پرومه ته» شعاریه دوغانلرک نصیبی در.
شیمدی سفیل ونثری بیر زمینه اینیه مجبورم. چیرکین
بیر یاره مزی معاینه ایتک لازم. کاشکی بونی پامایه
واردیر یلسه دیم :

بوندن تقریباً اون بش کون اول، بیر بازار ایرته سی
کونی ایدی (مدافعه ملیه) نک (هیئت ارشادیه) سی
مجلسنه دعوت اولونمشدم. کیتدم. اوزه رنده (هیئت
ارشادیه) یافته سی آسیلی اولان قاپی یه پارماغکم مفصلیه
بیر ایکی ضربه استیدان ووردوقدن صوکره «بویورک!» دعوتنه
اجابت ایدهرک کیردم. اوراده زهت ثابت بک، احمد جواد
بک، سید صالح الشریف التونسی افندی و دیگر اوج ذات دها
واردی. قاپی دن ایچهری کیرر کیرمن (وظیفه) غزته سی
صاحبی زهت ثابت بک بانا خطاباً «آجانم کلیکز، الله
عشقنه سزک (اجتهاد) گز نه لری ایش!» دیدی. بن استیضاح
وایضاح ایتدم. صالح الشریف التونسی افندی عربجه ده کی
بوتون فصاحت و بلاغیله، دولو دیزکین نطق ایدیوردی
و مسلمانلغ ترقی یه سوق ایدن احکامنی و مانع ترقی اولمادیغنی
تعداد و مدافعه ایدیوردی. صالح افندی هیجان و عشق ایله
قان تراپچنده ایدی. بن صالح افندیدن مساعده کلام آلدیم:
«محترم افندی دین اسلامده ترقی شکنک وارد، مسلمانلق
ترقی و تمدنه مانع در، مسلمانلق احکام حر اندیشه نی
جامع دکلدردو اسنده بولونان و ارمی، که بوقادار کندیکیزی
یورو یورسکیز. سزک سویله دیککیز و بزی اقناع ایتک
ایسته دیککیز شیلری چوقدن و یک بویوک و درین بیر
قساعت وجدانیه ایله بیلیرز. بزم دعوا مز و درد مز
بو احکامک اجرا ایدیله مه سی و جاهل علما دیلیله جاهلانه،
غافلانه، باطلانه تأویل واهال اولونماسیدر. بونک بویله
اولدیغنی تسلیم ایدرسه گز آرده مناقشه یه موضوع اولاجاق
هیچ یرشی قالمش اولاجاق دیدم.

صالح افندی : «استغفرالله اقدم لا شک بویله در»
جوابی ویردی .

نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند! [۱]

دیهه باغیر یور .

دیگری ایسه، خودکام و خود اندیش بیر ادای استهزا
و افعال ایله صیلا نازاق

ای ابر تو برما مقشان کوهر مقصود
ما سنک دلان نشو و نما را نشناسیم [۲]
دیور .

بویکی نعره نک آرمسند کولکلن :

بامید سرخود پای منه در ره عزم
کین درین مرحله سر باختن اول قدمست. [۳]

صیحه سی یوکسه لیور . بن قعر جانم دن یوکسه لن
بو نوره صاریلورم و اونکله برابر حشر و نشر اولمایه
قرارم مطلقدر .

کلمه اللهک اعلاسی کافه عباد اللهک وظیفه سی و حقیدر.
و هر کس اشیا یی با عره و بصیرتنک حدت و نفوذینه کوره
رؤیت ایدر. بزجه کلمه الله .. عدل ، قوت ، استقلال رفاه
امم، تقوای جان و حکمت روح در . حکمت ایسه (سید
شریف علی بن محمد الجرجانی) نک :

التشبه بالاله بحسب الطاقه البشریه لتحصيل الماده لادیهه [۴]
تعریف دل پذیرنده مراد و

تخلقوا یا خلاق الله !

حدیث شرفنده امر اولونان هدا ی منوردر .

بو معنا و قیمتیه کلمه الهی نشر و اعلامن نه ملاحظه
وسبیله اولورسه اولسون فراغت ایتک ، دین اسلام دن
حقیقماق و نوره بدل ظلمت، عزمه بدل کسل اولما قدر .
اللری فدا کارلقلر ، روح و نور ایله دولو اولدیغی

[۱] بیر قاج خام ارواحک خاطری ایچین حقیقه سی سویله:
مکدن چکینه .

[۲] معنای: ای بولوط بزم اوزه ریمزه مقصد کوهرلری
امل و اعتلا یا غمورلری صاچه ، بز طاش بورکلیر نشو و نما نه در
بیلمه ز .

[۳] عزم یولینه . کندی باشکی دوشونه رک آباغکی قویمه،
چونکه بویوله باشند کچمک ایلک آدیم در .

[۴] (فنون و فلسفه و فلسفه سانخه لری) نک ۲۲ نجی
صحیفه سنده مراجعت و ترجمه و تفسیرینه اطلاع اولونه .

آرتق صالح افندی، بیوده ضایع ایتدیکی قوتی تکرار اکتساب و تلافی مافات ایتک ایچین یورغون آرغین استراحت کزین و ساکت اوطور بیوردی. بودفعه نوبت کلام، اسملرینی ذکر ایدمه دیکم اوچ ذات دن بیرینه - که استانبولده بیر مجموعه دینییه نك محرر شاعری در - کلبندی. شیمدی اونا قارشی مسلک (اجتهاد) ی مدافعه ایتمه لازم کلیوردی. بن شاعر خطاباً «مجموعه مک اسمی کافی درجه ده واضح در. دیدم؛ هر مجتهد ایچین، خطا ایتسه ده، اصابت ایتسه ده نصیب وارد در. خطا ایدرسه بیر، اصابت ایدرسه ایکی اجر قازانیر» دیمک اولان «لکل مجتهد نصیب: ان اخطاء فله اجر، ان اصاب فله اجران» حکم جیلینی اوقودم. «مسلمانلغه بیر آدم خصم اولسه، مسلمانلغه اک بویوک بیر فئالق یا یماق ایستسه بو یا یا بیله جکی اک بویوک فئالق اسلامیتی شیمدیکی حالنده قالمایه تشجیع ایتک و یا خود هیچ بیر سس چیقارماق، انهام و انخربانه سیرجی قالماق اولور» دیدم. «بوکون دین اسلام قارداشلریمه فارشی آلدیغم وضعیت ایقظ و ارشادک عواقب و مزاحم محتمله سنی در پیش ایتمه مش اولدیغمه ذاهب اولماک؛ فقط مسلمانلری او یاندر ماق یولنده کی جهد و اجتهاد مدن آلدیغم حظ سبحانی لایقید و خود اندیش اولارق داءمه چکیلوب استراحت ایتمکه و او یوماقده بولما یورم،» سوزینی علاوه ایتدم.

تقوی پرور شاعر بیلیم هانکی مناسبت بی مناسبتله حضارک اوکنده: بانا:

«أمدن کلسه بن سزی تپه لهرم ...» دیدی بیر لحظه سکوت کچمه دن:

«سزک الگزدن کلسه سزده بنی تپه لرسکزر» ی علاوه ایتدی.

بن، بومعرف مجموعه دینییه نك تقوی پرور شاعری بویه بیردرین سقوط ایچنده بولدیغمه حیرت لک، بهت لک فوقده بیر حیرت و بهت ایله ممتحیر و مبهوت اولمشدم. سامعلردخی بو حیرت و بهت آرزوق اشتراک ایتش کورو.

نیورلردی. بنم سکوت مده اوزمان پک رحیم و مستثنای بیرلسان واردی: «بیرنجی حکمکزر دوغو اولابیلیر. الگزدن کلسه دیدیکگزی یا یا بیلیرسکزر فقط عینی حرکتک بندنده صدور ایدمه بیله جکنه حکم ایتمه هیهچ حق و مناسبت یوقدر. بن بالعکس شیمدی سزه هر زمان دن زیاده آجیدم. ممکن اولسه بوقادار اشاغی دوشه بیله جکنی کال سربستی ایله و بیر قاچ کزیده روحک حضورنده اعتراف ایدن بیر شاعر تقوی پرور حقنده مرحمت دن باشقا بیر حسله متحسس اولامام. ایشه ایکی «مکتب» ک فرقی: سز اجتهادینی اجتهادکزه مخالف بولدیگزر ایچین بیر وطنداشی «تپه لهرم» ایسته یورسکزر. بن اجتهادی اجتهادیمه موافق اولمایان وطنداشی اجتهادیمه تشریک و اماله ایچین عقلی، منطقی، اقناعیانه، مادی و ثنائی و وقایع یاردیمه مراجعت ایدیورم. هانی سالک و مدافع حقیقیسی اولدیگزی ادعا ایتدیگکزر دین مین اسلامک حریت و جدانییه تیرویج و حمایه ایدن پرهنسیدی، هانی او احکام بلندی؛ زرده.

(لا اکره فی الدین قد تبین الرشد من الغی)

حکم قومینک مقتضاسی اولان اعمال و مشوار:

تپه لهرمه یه مستعد و عطشان اولان شاعر، بواحتیاجی بیر وطنداش اوزره رنده دکل چاتالجه خط حربنده، ادرنده عصمت و وطن دشمنی و حشی اعدا مز اوزره رنده تسکین ایتمه ملی میدی؛ یکیرمنجی عصرده، اجتهاد اختلافدن دولایی وطنداشی تپه لهرمک ایسته بن بیر شاعر آنجاق بزم بوبد بخت مملکت مزده بولونور و بالخاصه بویه قفالری احتوا و اعمال ایتدیکی ایچین بومملکت بد بخت در. حریت ایسته یورمی ز؛ حریت وجدانیه اساسنی قبول ایتمه ملی ز. «دوشوندیکنی سویه لهرمک حریتته مالک اولمایان بیر آدم روحنک یاریسنی ضایع ایتشدر» بو حریتک علیهنده یورونلر؛ مظلوم اولان مخلوقلر ایشه بونور سزلر، بوقارا کلک جان لردر.

بونور سزلق خسته لغنه ایکی سلاح صلاح ایله هجوم ایده جکزر:

جهان شمول بیر مرحمت، جهان شمول بیر محبت.